

TC.
TRABZON VALİLİĞİ
TRABZON İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

PROJENİN ADI: Kriz mümkün,Çözüm daha mümkün

PROJENİN UYGULANACAĞI YER: Trabzon İli -Ortahisar İlçesi Ortaöğretim Kurumları

PROJENİN SAHİBİ: Trabzon Rehberlik ve Araştırma Merkezi

PROJENİN SÜRESİ: 2018-2019 Eğitim -Öğretim yılı

Projenin Türü	Krize Müdahale Ekiplerinin Güçlendirilmesi Farkındalık Eğitimleri
Projenin Süresi	1 yıl
Projenin Konusu	<p>Projemiz, Trabzon ortaöğretim kurumlarının “Krize Müdahale Ekip”lerinin iyileştirilmesini amaçlamaktadır.</p> <p>Türkiye'de de özellikle tabii afetler sonrasında ulusal düzeyde kriz yönetim merkezleri faaliyet göstermektedir. Kriz durumlarını yönetmek amacıyla 1997 yılında "Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi" oluşturulmuş ve 9 Ocak 1997 gün ve 22872 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan yönetmelik ile Merkezin örgütlenme, görev ve sorumlulukları ile amaçları belirlenmiştir. Özellikle bu yönetmelik kapsamında belirtilen kriz durumlarında, okullarda oluşturulan kriz ekiplerinin bir üst kurumla iletişim ve eşgüdüm sağlamaya yönelmeleri beklenmektedir.</p> <p>Kriz kavramı "Bir bireyin, grubun, örgütün ya da topluluğun normal işlevlerini yerine getirmesini engelleyen ve acil ilgili ve çözüm gerektiren, tolere edilemeyen, sıra dışı, beklenmeyen bir durum ya da ani değişiklik biçiminde tanımlanabilir.</p> <p>Öngörülemeyen yaşam olaylarının günlük yaşamın sıradan haberleri haline geldiği, kimi zaman ülke gündemine bomba gibi düştüğü bir çağda yaşıyoruz. Okullarımızın beklenen ve beklenmeyen risk kaynaklarıyla yaratılan kriz durumlarına yeterli/etkili bir müdahalede bulunabilmesi ve krizden en az zararla çıkabilmesi gerekmektedir. Buna bağlı güvenlik önlemlerinin alınması gençlerimizin ruh sağlığı için bir gerekliliktir. Kriz sadece doğal afetler veya terör olayları sonucu yaşananlardan ibaret değildir. Bir okulda, okul servisinin kaza yapması, bir öğrenci/ öğretmen kaybı ya da yaralanması, bir kazaya tanık olma gibi olaylar da krize sebep olur.</p> <p>Gelişimsel ya da bireysel müdahaleyi gerektiren birçok kriz türünden söz etmek mümkündür. Gelişimsel krizler, alkol-ilaç bağımlılığı, uyuşturucu kullanımı, anne babanın boşanması, cinsel-fiziksel ya da psikolojik istismar, bir yakının kaybedilmesi, ağır hastalıklar, sosyal rol ya da ortamın değişmesi, ergen hamileliği, yeme bozuklukları gibi krizler daha çok bireysel müdahale gerektiren durumlardır. Bir öğrenci, öğretmen ya da ulusal liderin ölümü, bulaşıcı hastalıklar, şiddet olayları, doğal ve çevresel felaketler, okulun içinde bulunduğu bölgeyi etkileyen sosyal ve ekonomik değişiklikler ise öğrenciler, öğretmenler ve velilerin önemli bir bölümünü etkileyecek nitelikte ve bireysel müdahalenin yanı sıra toplu müdahaleyi de gerektiren kriz durumlarıdır. Bir okul mensubunun(öğrenci-öğretmen ya da yönetici) ölümü tüm okulu sarsacak nitelikte bir kriz yaratabilir. Özellikle kaza, cinayet, intihardan kaynaklanan ölüm olaylarının okul üzerindeki</p>

	<p>etkisi daha da kötüleştirebilir.</p> <p>Okullarımızın da olası kriz durumlarına hazırlıklı hale gelmesi gerekmektedir. Okullar, diğer öğretim etkinliklerinde olduğu gibi, kriz durumlarına karşı da planlı ve eğitilmiş, yetişmiş bir ekip olarak müdahale edebilme yeterliğine sahip olmalıdır.</p> <p>Kriz anında okulun vermesi gereken tepkiler vardır ve buna önceden hazırlıklı olunması gerekir. Okulun görevi öğrencileri ve personelini en kısa zamanda günlük yaşam düzenlerine kademeli olarak geri döndürmektir. Kriz durumlarında baş etme yöntemlerini geliştirip en kısa sürede normal işleyişe dönmek ve gelecek için krizin tekrarlanmasını önleyecek etkinlikleri başlatmak, çalışmaların amacını oluşturmaktadır. Görülmektedir ki okulların önlemleri eylem planları hazırlamaktan öteye geçememektedir</p> <p>Projemiz, Öğretmenlerin krize müdahale konusunda yetkin hale getirmek ve bu doğrultuda okul iklimi oluşturabilmek daha sistematik bir çözüm olacaktır. Kriz durumlarında uyulması gereken kuralları, kriz belirtileri ya da krizi önlemeye yönelik faaliyetleri içerecektir. Öğretmenlerin kriz ile baş etme becerilerini arttırmak, muhtemel kriz durumlarına karşın onları yetkin hale getirmeyi amaçlamaktadır.</p> <p>Söz konusu eğitim, örnek olay analizleri üzerinden etkinlik temelli hazırlanmış olup küçük grup çalışmaları şeklinde yürütülecektir. Okulların Krize müdahale ekiplerinde yer alan öğretmenlerin bu eğitimden geçirilmesi ve onların da kendi okullarındaki öğretmen, yönetici ve okul personeli ile paylaşımları sağlanacaktır. Bu eğitimi almış ekiplerin okullarında krizi önlemeye yönelik yapılacak çalışmalarda etkin rol almaları amaçlanmaktadır.</p>
Projenin Amaçları	<p>Kriz durumlarında ya da kriz sonrasında baş gösteren gereksinimleri karşılamak için yapılması gereken her şeyin sadece okul rehberlik servisleri ve yöneticiler tarafından yerine getirilmesi olanaksızdır. Krizle etkin mücadelenin ön koşulu yetişmiş bireylerden oluşan “Okul Krize Müdahale Ekibi”nin oluşturulmasıdır. Okul düzeyinde krize müdahale ekibinin oluşturulmasının temel amacı kriz öncesinde, kriz anında ve kriz sonrasında yapılacak işlerin doğru ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesidir.</p> <p>Okul Krize Müdahale Ekibi Üyeleri;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bir müdür/müdür yardımcısı • Okul rehber öğretmenleri • Her sınıf düzeyinden bir öğretmen • Bir öğrenci temsilcisi • Okul Aile Birliği Başkanı

Gerektiğinde okul müdürü okulun ihtiyaçları doğrultusunda ekibe yeni üyeler alabilir.

Ekibin Amaçları:

1. Kritik duruma müdahale etmek.
2. Güvenliği, sosyal yardımı ve bakımı sağlamak.
3. Kaosu durdurmak.
4. Öğrencilere, ailelere, çalışanlara danışmanlık, kılavuzluk yapmak.
5. Krize müdahale planları geliştirmek, var olanları gözden geçirip düzeltmek.
6. Her an çıkabilecek bir kriz durumuna hazır halde bulunmak.

Ekiplerin bu amaçları yerine getirebilmeleri için yaşanması muhtemel kriz durumlarını fark etmeleri ve bu kriz durumuyla baş edebilme becerileri konusunda yetkin olmaları esastır. Bu kapsamda lise düzeyindeki okullarımızda daha fazla risk faktörü oluşturduğu düşünülen intihar girişimi, bir öğrencinin ya da öğretmenin ölümü, ihmal-istismar olayları, yüksek düzeyde gerginlik yaratan kavga, saldırı ve zorbalık olayları konu başlıklarında spesifik çalışmaların yapılması amaçlanmaktadır.

Kriz durumları 3 ana başlık çerçevesinde önceliklendirilmiş olup,

1.”İntihar–Ölüm ve Yas Durumlarında Krize Müdahale Eylem Planı

2.”İhmal ve İstismar Kriz Durumlarına Müdahale Eylem Planı”

3.”Okul İçerisinde Meydana Gelebilecek Yüksek Düzeyde Gerginlik Yaratan Kavga , Saldırı ve Zorbalık Durumlarında Krize Müdahale Eylem Planı” konu başlıklarında yapılandırılmış etkinlik temelli çalışmaları

İçermektedir. Örnek olaylar üzerinden risk durumlarının küçük grup çalışmaları (25 kişilik) ile rol oynama, drama vb. tekniklerle değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Eğitimler 3 gün olarak planlanmaktadır. Her modül ayrı günlerde verilecektir. Katılımcı öğretmenlerin bu süre zarfında aktif katılımı sağlanarak öğrenme ortamından yüksek fayda sağlamaları beklenmektedir.

Aldıkları eğitim doğrultusunda okullarında bu eylem planlarını hayata geçirecek çalışmaları yürütmeleri amaçlanmaktadır. Bu proje sayesinde Okul Krize Müdahale ekipleri daha donanımlı hale gelerek, okulların kendi risk etmenlerine göre spesifik konularda müdahale ekipleri oluşturmalarının önü açılacaktır. Böylelikle Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin olası kriz durumlarından en az zararı görmeleri, kriz sonrasında gündelik yaşama adaptasyonlarını kolaylaştıracağıdır. Kriz durumlarına hazırlıklı hale gelen öğretmen ve okulun tüm paydaşlarının, kriz durumları ile ilgili doğru bildikleri yanlışları fark etmeleri, bazen iyi niyet göstererek sunduğu

	<p>çözümlerin işlerliğini tartışabilmeleri ve sağlıklı baş etme yöntemlerini öğrenerek hayata geçirebilmeleri amaçlanmaktadır.</p>
Projenin Hedefleri	<p>Öğretmenlerin,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okullarda yaşanabilecek kritik duruma doğru ve sağlıklı müdahale etmeleri, 2. Okulların güvenliğini sağlamaları için bireysel çabalarının farkında olmaları, 3. Okullarda kriz durumlarında yaşanabilecek kaosu durdurabilmeleri için yapabileceklerini fark etmeleri, 4. Öğrencilere, ailelere, çalışanlara danışmanlık, kılavuzluk yapabilmek için sağlıklı yöntemleri öğrenebilmeleri, 5. Krize müdahale planları geliştirmeleri, var olanları gözden geçirip düzeltebilmeleri, 6. Her an çıkabilecek bir kriz durumuna hazır halde bulunabilmeleri, 7. Ortaöğretim kurumlarında yaşanabilecek kriz durumlarını fark edebilmeleri, 8. İntihar-Ölüm ve Yas Durumlarında Krize Müdahale yöntemleri öğrenmeleri, 9. İhmal ve İstismar kriz durumlarına müdahale yöntemlerini öğrenmeleri, 10. Okul içerisinde meydana gelebilecek yüksek düzeyde gerginlik yaratan kavga, saldırı ve zorbalık durumlarında krize müdahale yöntemlerini öğrenmeleri 11. Kriz durumlarında olumlu okul iklimini oluşturabilmek için sorumluluklarını fark etmeleri, 12. Okulların risk etmenlerine göre muhtemel kriz durumlarına göre eylem planı hazırlayarak ve müdahale ekiplerinin etkin çalışmalarını sağlamaları, 13. Okul düzeyinde kriz öncesinde, kriz anında ve kriz sonrasında yapılacak işlerin doğru ve sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi, 14. Kriz durumlarında baş etme yöntemlerini geliştirip en kısa sürede öğrencilerin normal işleyişe dönmeleri ve gelecek için krizin tekrarlanmasını önleyecek etkinlikleri başlatabilmeleri hedeflenmektedir.

Hedef Grup(lar)¹	Trabzon ili, Ortahisar ilçesi ,ortaöğretim kademesinin “Kriz Müdahale Ekibi”nde görevli öğretmen ve idareciler
Temel faaliyetler	<p>*Ortaöğretim kurumlarının Krize Müdahale Ekiplerinden 1 idareci ve 1 rehber öğretmen, diğer öğretmenlerden oluşan 5 kişilik grupların belirlenmesi istenecek, iletişim bilgilerinin resmi yazıyla RAM’a bildirilmesi sağlanacaktır.</p> <p>*5’er kişilik ekiplerden eğitim bölgeleri dikkate alınarak 25 kişilik gruplar oluşturulacaktır.</p> <p>*Eğitimler, 12 saatlik program içeriği şeklinde 3 gün (13:00-17:00 saatler arasında)olarak planlanacaktır.</p> <p>*Katılımcılara “Kriz durumu farkındalıklarını ve yetkinlik durumlarını” belirlemek için açık uçlu sorulardan oluşan bir form verilecektir.</p> <p>*1.Gün Eğitim İçerikleri Kriz nedir? Müdahale neden gereklidir? Krizle ilgili doğru bilinen yanlışlar Örnek olay analizleri ”İntihar–Ölüm ve Yas Durumlarında Krize Müdahale Eylem Planı”</p> <p>*2.Gün Eğitim İçerikleri Örnek olay analizleri ”İhmal ve İstismar Kriz Durumlarına Müdahale Eylem Planı”</p> <p>3.Gün Eğitim İçerikleri Örnek olay analizleri ”Okul İçerisinde Meydana Gelebilecek Yüksek Düzeyde Gerginlik Yaratan Kavga, Saldırı ve Zorbalık Durumlarında Krize Müdahale Eylem Planı” “Eğitim sonu değerlendirme”</p> <p>Şeklinde eğitim içerikleri farklı öğretim yöntem teknikleri kullanılarak etkinlik temelli olarak katılımcılara aktarılacaktır.</p> <p>*Verilen eğitimler doğrultusunda Ortahisar ilçesindeki ortaöğretim kurumlarının</p>

	<p>Kriz'e Müdahale Ekiplerinin yeniden yapılandırılması sağlanacaktır.</p> <p>*Kriz'e Müdahale ekiplerinin oluşturulması, eylem planlarının daha spesifik hale getirilmesi konusunda okullara müşavirlik hizmetlerinin verilmesi sağlanacaktır.</p> <p>*Eğitim öğretim yılı sonunda izleme ve değerlendirme faaliyeti yapılacaktır. Bu programa katılan ekiplerle tekrar toplantı yapılarak yıl içerisinde karşılaştıkları kriz durumları ve bu krizlerle başa çıkma durumları tespit edilecektir. Değişim ve gelişiminin tespiti açık uçlu sorulardan oluşan bir formla sağlanacaktır. Böylelikle çalışmanın etkililiği bir araştırma olarak Rehberlik ve araştırma merkezi tarafından il milli eğitim müdürlüğü ve bakanlığımıza sunulacaktır.</p> <p>*Çalışma sonunda eğitim görevlileri eğitim programını, olumlu –olumsuz yaşanan durumları değerlendirerek, çalışmanın Trabzon'un diğer ilçelerinde yapılmasını planlamaya başlayacaklardır.</p> <p>*Daha sonraki eğitim öğretim yıllarında Ortaöğretim kademesine yönelik başlayan eğitimler diğer eğitim kademelerine yönelik de yaygınlaştırılmaya çalışılacaktır.</p>
Projenin Süresi	1 yıl
Görünürlük Faaliyetleri	<p>*RAM resmi web sayfasında proje aşamaları, eğitim içerikleri paylaşılacaktır.</p> <p>*Eğitim içerikleri ile ilgili broşürler RAM resmi web sayfasında yayınlanacaktır.</p>

PROJİYİ YÜRÜTECEK KURUM VE GÖREV ALACAK EKİP ÜYELERİ:

1. PROJE YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ:

1.1.PROJİYİ YÜRÜTECEK KURUM	Trabzon Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü		
1.2.PROJE KOORDİNATÖRÜ	Serdar İPEK	RAM Müdürü	
1.3.PROJE SORUMLUSU	RAM Müdürlüğü		
1.4.SORUMLU YÖNETİCİ	Serdar İPEK (RAM Müdürü)		
1.5.PLANLAMACI UYGULAYICILAR	VE	Süleyman SÜRÜL	Psikolojik Danışman
		Ümmühan PEKBÜYÜK	Psikolojik Danışman
		Elif DEMİRBAŞ TURUNÇ	Psikolojik Danışman
		Hatice KARA	Psikolojik Danışman
		Kemalettin TEKNECİ	Psikolojik Danışman
		Kenan GÜNAYDIN	Psikolojik Danışman
		Nihal AYGÖRDÜ	Psikolojik Danışman
		Özlem GÜLAY	Psikolojik Danışman

	Yücel BAHÇECİ	Psikolojik Danışman
	Adem POLAT	Psikolojik Danışman

YAPILACAK ÇALIŞMALAR

FAALİYETİN ADI	FAALİYET TARİHİ	FAALİYETİN YAPILACAĞI YER	SORUMLU KİŞİLER
Ortaöğretim kurumlarının Krize Müdahale Ekiplerinden 1 idareci ve 1 rehber öğretmen, diğer öğretmenlerden oluşan 5 kişilik grupların belirlenmesi, iletişim bilgilerinin resmi yazıyla RAM'a bildirilmesi	15-26 Ekim 2018		Serdar İPEK
Eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi	Ekim-Kasım ayı		
<u>1.Eğitim Grubu</u> *Yavuz Sultan Selim Anadolu lisesi *Fatih Sultan Mehmet Anadolu Lisesi *Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi *Trabzon Merkez Fen Lisesi *Sınav Temel Lisesi	5-7 Kasım 2018	Trabzon Merkez Fen Lisesi Seminer Salonu	*Nihal AYGÖRDÜ *Ümmühan PEKBÜYÜK *Elif DEMİRBAŞ TURUNÇ

<p><u>2.Eğitim Grubu</u></p> <p>*Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p> <p>*Şehit Ünal Bıçakçı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p> <p>*Kanuni Anadolu Lisesi</p> <p>*Karadeniz Koleji</p> <p>*Net Koleji</p>	5-7 Kasım 2018	Kanuni Anadolu Lisesi Salonu	*Hatice KARA *Adem POLAT *Özlem GÜLAY
<p><u>3.Eğitim Grubu</u></p> <p>*Gazi Anadolu Lisesi</p> <p>*80.Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p> <p>*Çağlayan Adnan Menderes Anadolu Lisesi</p> <p>*88.Yıl Anadolu Lisesi</p> <p>*Bahçeşehir Koleji</p>	12-14Kasım 2018	Kanuni Anadolu Lisesi Salonu	*Süleyman SÜRÜL *Kemalettin TEKNECİ *Kenan GÜNAYDIN
<p><u>4.Eğitim Grubu</u></p> <p>*Sosyal Bilimler Lisesi</p> <p>*Mahmut Celeddin Ökten Anadolu İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Dursun Ali Kurt Anadolu İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Mehmet Rüştü Aşikkutlu Anadolu İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Mektebim Okulları</p>	12-14 Kasım 2018	Dursun Ali Kurt İmam Hatip Lisesi	*Hatice KARA *Elif DEMİRBAŞ TURUNÇ *Ümmühan PEKBÜYÜK

<p><u>5. Eğitim Grubu</u></p> <p>*15 Temmuz Şehitleri Anadolu Lisesi</p> <p>*Affan Kitapçıoğlu Anadolu Lisesi</p> <p>*Tevfik Serdar Anadolu Lisesi</p> <p>*İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p> <p>*TED Koleji</p>	12-14 Kasım 2018	Ram Salonu	Seminer	*Kenan GÜNAYDIN *Yücel BAHÇECİ *Özlem GÜLAY
<p><u>7. Eğitim Grubu</u></p> <p>*Ali Soylu Anadolu İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Pelitli Ahmet Can Bali Anadolu Lisesi</p> <p>*Trabzon Spor Lisesi</p> <p>*Trabzon Anadolu İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Doğa Koleji</p>	12-14 Kasım 2018	Pelitli Ahmet Can Bali Anadolu Lisesi	Seminer salonu	*Nihal AYGÖRDÜ *Kemalettin TEKNECİ *Adem POLAT
<p><u>8. Eğitim Grubu</u></p> <p>*Açı Okulları</p> <p>*Düşünür Bilge Koleji</p> <p>*Trabzon Kız İmam Hatip Lisesi</p> <p>*Ortahisar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p> <p>*Mesleki Eğitim Merkezi</p> <p>*Ortahisar Milli Eğitim Müdürlüğü krize müdahale ekibi üyeleri</p>	12-14 Kasım 2018	RAM Salonu	Seminer	*Süleyman SÜRÜL *Ümmühan PEKBÜYÜK *Adem POLAT

*Müşavirlik hizmetlerinin verilmesi			Çalışmada görev alan eğitimciler
*Yıl sonu değerlendirme toplantısının yapılarak anket uygulanması			Çalışmada görev alan eğitimciler
*Araştırma sonucunun milli eğitim müdürlüğüne sunulması			Çalışmada görev alan eğitimciler

DEĞERLENDİRME:

Proje kapsamında yapılan çalışmaların, hedeflenen amaca ulaşip ulaşmadığı katılımcılara uygulanan anketlerle tespit edilecektir. Projeyi uygulayanlara ve projede faydalanicılarının dönütleri Trabzon Rehberlik Araştırma Merkezi tarafından raporlaştırılarak Milli Eğitim Müdürlüğüne sunulacaktır.

